

Орехова К. В.
к. е. н., доцент кафедри фінансів
Харківський інститут банківської справи УБС НБУ (м. Київ)

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Визначено проблеми застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні. До них, насамперед, віднесено відсутність знань, досвіду та навичок у бухгалтерів. Запропоновано бухгалтерам навчатися за програмами CAP та CIPA. Це дозволить застосовувати Міжнародні стандарти фінансової звітності в практичну діяльність підприємств, сформувати професійні знання та аналітичні навички в сфері управлінського обліку, фінансів, аудита, податкового законодавства, основ господарського права та інформаційних управлінських систем.

Ключові слова. фінансова звітність, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Євразійська рада сертифікованих бухгалтерів і аудиторів, CAP, CIPA.

Orekhova K. V.
PhD in Economics,
Associate Professor of Finance Department, Kharkiv institute of banking
of the University of banking of the National bank of Ukraine (city Kyiv)

INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT IN THE MANAGEMENT OF FINANCIAL SECURITY ENTERPRISE

Abstract. The problems of application of International financial reporting standards in the practical activities of Ukrainian enterprises have been identified. They are included the lack of related knowledge, experience and skills of accountants. Author of this article proposes accountants to study by the programs of CAP and CIPA. They let them to apply the International Financial Reporting Standards in the practice of enterprises to form professional knowledge and analytical skills in the field of management accounting, finance, audit, tax law, commercial law and the foundations of management information systems.

Keywords. Financial statements, International Financial Reporting Standards, the Eurasian Council of Certified Accountants and Auditors, CAP, CIPA.

JEL Classification: C13, E10, E42, G10, G19

Орехова Е. В.
к. э. н., доцент кафедры финансов
Харьковский институт банковского дела УБД НБУ (г. Киев)

ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Определены проблемы применения Международных стандартов финансовой отчетности в практической деятельности предприятий в Украине. К ним, прежде всего, отнесено отсутствие знаний, опыта и навыков у бухгалтеров. Предложено бухгалтерам учиться по программам CAP и CIPA. Это позволит применять Международные стандарты финансовой отчетности в практической деятельности предприятий, сформировать профессиональные знания и аналитические навыки в сфере управленческого учета, финансов, аудита, налогового законодательства, основ хозяйственного права и информационных управленческих систем.

Ключевые слова. финансовая отчетность, Международные стандарты финансовой отчетности, Евразийский совет сертифицированных бухгалтеров и аудиторів, CAP, CIPA.

Вступ. В умовах ринкової економіки життєздатні підприємства повинні характеризуватися гнучкістю, мобільністю, здатністю адаптуватися і вчасно реагувати

на зміни зовнішнього середовища. Також їм властива можливість швидко та комплексно перебудуватися на реалізацію нових завдань. Від цього значною мірою залежить фінансова безпека підприємств, їх фінансова стійкість, стабільність, ринкова активність, конкурентні переваги тощо. В такій ситуації роль основної підсистеми управління відіграє інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління фінансовою безпекою підприємств.

Особливу роль в інформаційно-аналітичному забезпеченні системи управління фінансовою безпекою підприємств виконує фінансова звітність, оскільки в умовах істотних змін ринкової інфраструктури, інтеграції суб'єктів господарювання, саме вона є основним джерелом інформації про фінансовий стан, фінансові результати, динаміку власного капіталу та рух грошових коштів підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретико-методичних основ формування, аналізу та прогнозування фінансової звітності підприємств присвячені роботи: Бутинця Ф.Ф., Голова С.В., Дем'яненка М.Я., Кірейцева Г.Г., Савчука В.К., Сопка В.В., Шевчука В.О., Хомина П.Я., Чижевської Л.В. та інших вчених. Крім того, проблеми фінансової звітності, процедури її формування, аналізу та прогнозування в умовах ринкової економіки достатньо повно висвітлені в працях вчених країн близького і далекого зарубіжжя Безруких П.С., Ковальова В.В., Єфімової О.В., Кондракова Н.П., Соколова Я.В., Шеремета А.Д., Бернстайна Л., Велша Г., Ван Бреди, Рішара Ж., Карліна Т., Колдуела Д., Нідлза Б., Хендріксена Е.С. та інших.

Аналіз наукових робіт цих авторів виявив, що на сьогодні в фінансово-економічній літературі не достатньо приділено уваги дослідженню теоретико-методичних основ формування фінансової звітності підприємств відповідно до вимог Міжнародних стандартів. Окрім того, в їх працях не розкритими залишилися питання відносно особливостей застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств України.

Актуальність, практична значущість, недостатня розробленість та недослідженість вказаних питань зумовили вибір теми даної роботи, визначили її мету та завдання.

Постановка завдання. Метою даної роботи є дослідження теоретико-методичних основ формування фінансової звітності підприємств відповідно до вимог Міжнародних стандартів; визначення проблем застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні та пошук шляхів їх вирішення.

Для досягнення мети в роботі були поставлені та вирішені такі завдання:

визначити поняття «фінансова звітність підприємства» за Міжнародними стандартами фінансової звітності;

з'ясувати склад та елементи фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності;

виявити труднощі застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності;

визначити програми навчання за Міжнародними стандартами фінансової звітності.

Так, згідно Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 № 929_013 від 01.01.2012 [7] фінансова звітність – це така фінансова звітність, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати від суб'єкта господарювання складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами.

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 [9] фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.

В фінансово-економічній літературі не існує єдиного підходу щодо визначення поняття «фінансова звітність підприємства». Вітчизняні та зарубіжні вчені асоціюють його з різними поняттями, зокрема: елемент методу бухгалтерського обліку, документ, система показників, бухгалтерська звітність, інформація, інформаційна модель підприємства. На наш погляд, найбільш комплексний підхід щодо визначення поняття «фінансова звітність підприємства» запропоновано в роботі Закутньої А.О. [5] На її думку, фінансова звітність підприємства представляє систему узагальнюючих показників бухгалтерського обліку, структурованих і представлених у певній формі, які надають користувачам інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі підприємства за звітний період для прийняття цими користувачами відповідних рішень.

На підприємстві фінансова звітність активно використовується для організації, мотивації персоналу, планування, обліку, аналізу та контролю фінансово-господарської діяльності (рис. 1). Тобто вона становить інформаційно-аналітичне забезпечення системи управління фінансовою безпекою підприємства.

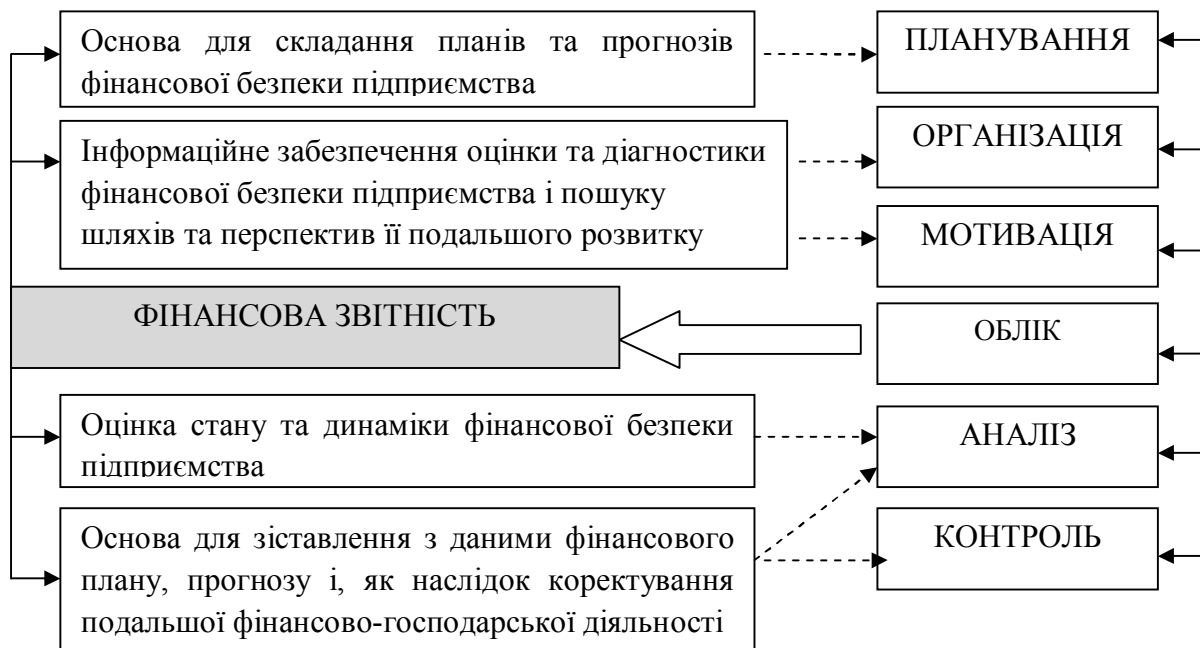

Рис. 1. Місце фінансової звітності в системі управління фінансовою безпекою підприємства

Міністерство фінансів України наказом від 07.02.2013 р. № 73 затвердило Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4], яким встановлено нові:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом);
- Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом);
- Звіт про власний капітал.

Нещодавно, Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України дослідило практику застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [1]. В результаті чого було виявлено низку труднощів у застосуванні Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні (рис. 2):

Низька обізнаність бухгалтерів відносно Міжнародних стандартів фінансової звітності;

Нерозуміння переваг застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні;

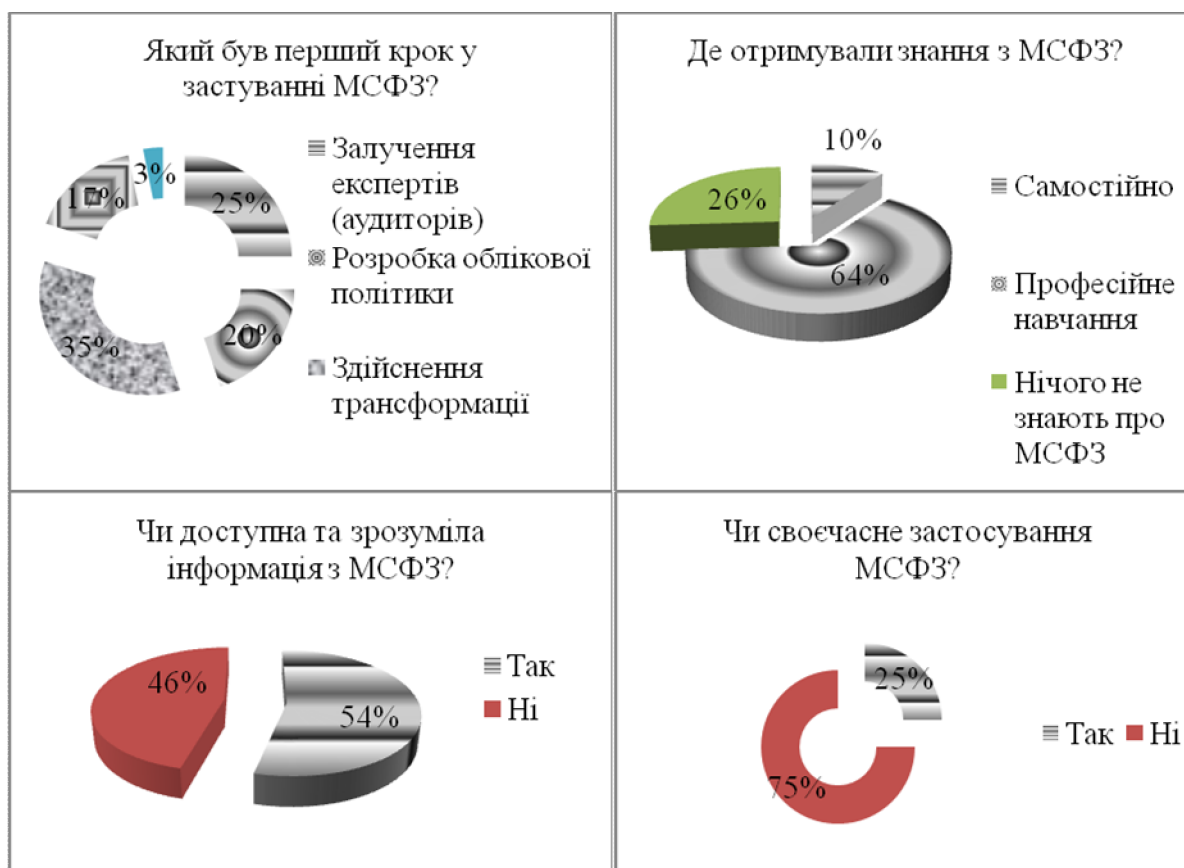
Невідповідність Національних положень бухгалтерського обліку Міжнародним стандартом фінансової звітності;

Відсутність методичних рекомендацій та програмного забезпечення формування, аналізу та прогнозування фінансової звітності підприємств в Україні за Міжнародними стандартами.

Таким чином, на сьогодні не можна стверджувати, що Міжнародні стандарти фінансової звітності фактично імплементовано в Україні. Існує великий ризик того, що більшість фінансової звітності вітчизняних підприємств може бути недостовірною та некоректною.

Рис. 2. Результати впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Продовження рис. 2

Вітчизняна практика господарювання свідчить, що попит на фахівців з Міжнародних стандартів фінансової звітності, перевищує пропозицію майже на 67% [1]. Потрібні не тільки експерти, які вмють скласти фінансову звітність за Міжнародними стандартами, але також аудитори, фінансові директори, фахівці з інвестицій, інші фінансові менеджери, що розбираються в міжнародних стандартах.

Для таких фахівців світова практика виробила універсальний механізм підтвердження професійної компетентності – через систему сертифікації фахівців у незалежних суспільних професійних організаціях (табл. 1).

Таблиця 1

Світові дипломи (сертифікати) по МСФЗ

№	Д/С ¹ по МСФЗ	Абревіатура	Характеристика англійською мовою	Б-на ²	Мова
1	Диплом по міжнародній фінансовій звітності Асоціації сертифікованих присяжних бухгалтерів	DipIFR ACCA	Diploma in International Financial Reporting of Association of Chartered Certified Accountants	Велико-британія	Рос. ³

№	Д/С ¹ по МСФЗ	Абревіатура	Характеристика англійською мовою	Б-на ²	Мова
2	Сертифікат CAP/CIPA	CAP/CIPA	Certified Accounting Practitioner Certified International Professional Accountant	Росія	Рос.
3	Сертифікат міжнародної асоціації бухгалтерів	IAB	International Association of Book-keepers	Велико- британія	Рос.
4	Сертифікат інституту фінансових аналітиків	IFA	Institute of Financial Accountants	Велико- британія	Рос.
5	Диплом по міжнародним стандартам фінансової звітності інституту професійних фінансових менеджерів	DipIAS	Diploma in International Financial Reporting of Institute of professional financial managers	Велико- британія	Рос.
6	Сертифікат професійного внутрішнього аудитора	CPIA	Certified Professional Internal Auditor	Велико- британія	Рос.
7	Сертифікат інституту присяжних бухгалтерів в області управлінського обліку	CIMA	Chartered institute of management accountants	Велико- британія	Анг. ⁴
8	Сертифікат головного бухгалтера	CGA	Certified general accountant	Канада	Анг.
9	Сертифікат присяжного бухгалтера	ACA	Chartered certified accountant	Велико- британія	Анг.
10	Сертифікат фахівця в області фінансового обліку	CPA	Certified public accountant	США	Анг.
11	Сертифікат фахівця в області управлінського обліку	CMA	Certified management accountant	США	Анг.

№	Д/С ¹ по МСФЗ	Абревіатура	Характеристика англійською мовою	Б-на ²	Мова
12	Сертифікат фінансового менеджера	CFM	Certified financial manager	США	Анг.
13	Сертифікат фінансового аналітика	CFA	Chartered finance analyst	США	Анг.
14	Сертифікат внутрішнього аудитора	CIA	Certified internal auditor	США	Анг.
15	Сертифікат міжнародного інвестиційного аналітика	СІА	Certified international investment analytic	США	Анг.

Примітка:

Д/С* – дипломи (сертифікати) по Міжнародним стандартам фінансової звітності;

Б-на** – батьківщина диплома/сертифіката;

Рос.³ – російська;

Анг.⁴ – англійська.

Для того щоб одержати сертифікат, звичайно потрібна підготовка. Всі іспити платні, крім того, нерідко для одержання сертифікатів потрібно заплатити ще й реєстраційний внесок і вступити в ряди організації. Причому, як затверджують компанії, які проводять навчання, з першого разу здають іспит не більше половини здобувачів. Звичайно, при його перездачі здобувачу приходиться ще раз платити екзаменаційний внесок.

Окрім того, не всі сертифікати, що котируються в світі можна одержати в Україні – деякі сертифікати зажадають здачі іспитів за кордоном на англійській мові.

Практика господарювання свідчить, що найбільшого розповсюдження в Україні отримала програма сертифікації бухгалтерів і аудиторів САР/СІРА, розроблена Євразійською радою сертифікованих бухгалтерів і аудиторів.

Євразійська рада сертифікованих бухгалтерів і аудиторів була заснована в 2001 році в 11 країнах Співдружності Незалежних Держав (Казахстану, Узбекистану, Киргизстану, Туркменістану, України, Білорусії, Молдови, Росії, Азербайджану, Грузії, Таджикистану). Євразійська рада сертифікованих бухгалтерів і аудиторів фінансується Агентством Сполучених Штатів Америки по міжнародному розвитку [3].

Відповідно до неї програма сертифікації бухгалтерів і аудиторів передбачає два рівні кваліфікації:

САР – «Сертифікований бухгалтер-практик» (кеп, Certified Accounting Practitioner);

СІРА – «Сертифікований міжнародний професійний бухгалтер» (кіпа, Certified International Professional Accountant).

Сертифікат «Сертифікований бухгалтер-практик» (САР) вручається кандидатові, який успішно здав екзамен з чотирьох дисциплін: Фінансовий облік 1, Управлінський облік 1, Податки і Право, який підтвердив своє вміння працювати на комп'ютері, та має, як мінімум, один рік досвіду роботи та бездоганну репутацію члена професійної організації. САР здатний вести систему бухгалтерського обліку на підприємстві та складати всі основні звіти, включаючи податкові декларації.

Сертифікат «Сертифікований міжнародний професійний бухгалтер» (CIPA) вручається кандидатові, який успішно здав екзамени з п'яти дисциплін: Фінансовий облік 2, Управлінський облік 2, Аудит, Фінансовий менеджмент, Управлінські інформаційні системи, який володіє сертифікатом першого рівня CAP, та має вищу освіту, як мінімум три роки досвіду роботи та бездоганну репутацію члена професійної організації. CIPA здатний застосовувати професійне судження до питань фінансового керування та брати участь у прийнятті управлінських рішень.

Сертифікат CAP/CIPA в Україні мають право видавати 3 професійні об'єднання члени Євразійської ради сертифікованих бухгалтерів і аудиторів своїм членам, на підставі зданих в Екзаменаційній мережі іспитів.

Професійними об'єднання – членами Євразійської ради сертифікованих бухгалтерів і аудиторів в Україні є:

1. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України [12];
2. Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів [10];
3. Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів агропромислового комплексу України [11]. Навчання за програмою сертифікації CAP/ CIPA може здійснюватися як самостійно, так і за допомогою організаторів та викладачів:

1. Самонавчання

На сайті Екзаменаційної мережі [2] розміщена навчальна література, за допомогою якої можна самостійно готуватися до здачі іспитів, а саме:

- супроводжувальні матеріали: програми курсу, навчальні посібники, приклади іспитів, плани змісту іспитів, переліки рекомендованої літератури для підготовки до іспитів.

- екзаменаційні модулі деяких попередніх сесій і офіційні рішення до них.

2. Екзаменаційна мережа співпрацює з організаторами навчання, викладачами, які проводять підготовку до здачі екзаменів екзаменаційної програми CAP/CIPA.

Сертифікати видаються три рази в рік: у квітні, серпні та грудні.

Граничний строк, протягом якого кандидат повинен здати всі іспити на один з рівнів кваліфікації, становить 5 років. Якщо кандидат не уклався в цей строк, він повинен повторно здати всі іспити, необхідні для даного рівня кваліфікації, з моменту здачі яких пройшло 5 і більше років

Екзаменаційну мережу складають юридичні особи з декількох країн Співдружності Незалежних Держав і Сполучених Штатів Америки.

Іспити проводяться одночасно в різних містах України, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Казахстані, Киргизії, Молдові, Росії, Таджикистані, Туркменістані, Узбекистані. У процесі розробки, контролю якості та оцінки іспитів Екзаменаційна мережа залучає іноземних фахівців із кваліфікацією АССА/СРА і місцевих експертів.

В Україні до складу Екзаменаційної мережі входить Міжнародна громадська організація «Універсальна екзаменаційна мережа». Іспити за програмою сертифікації бухгалтерів і аудиторів CAP/CIPA можна скласти в таких городах:

- Дніпропетровськ (Національний гірничий університет);
- Донецьк (Донецький інститут залізничного транспорту);
- Київ (Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП));
- Львів (Львівський інститут менеджменту);
- Одеса (Одеський державний економічний університет);
- Харків (Харківський національний економічний університет).

Висновки. В роботі досліджено теоретико-методичні основи формування фінансової звітності підприємств відповідно до вимог Міжнародних стандартів; з'ясовано проблеми застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні та визначено шляхи їх вирішення. Основні висновки та рекомендації полягають у такому:

Фінансова звітність підприємства – система узагальнюючих показників бухгалтерського обліку, структурованих і представлених у певній формі, які надають користувачам інформацію про фінансовий стан, результати фінансово-господарської діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі підприємства за звітний період для прийняття цими користувачами відповідних рішень.

Основними формами фінансової звітності підприємства за Міжнародними стандартами є: Баланс (Звіт про фінансовий стан); Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід); Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом); Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом); Звіт про власний капітал.

Основними проблемами застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в практичну діяльність підприємств в Україні є:

низька обізнаність бухгалтерів з Міжнародних стандартів фінансової звітності;
нерозуміння переваг застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності;
відсутність методичних рекомендацій та програмного забезпечення формування, аналізу та прогнозування фінансової звітності підприємств в Україні за Міжнародними стандартами.

Євразійська рада сертифікованих бухгалтерів і аудиторів з урахуванням вимог Міжнародної федерації бухгалтерів і Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку здійснює розвиток програми сертифікації бухгалтерів і аудиторів CIPA, що передбачає два рівні кваліфікації CAP (кеп, Certified Accounting Practitioner) та CIPA (кіпа, Certified International Professional Accountant).

Сертифікат «Сертифікований бухгалтер-практик» (CAP) вручається кандидатові, який успішно здав екзамени з чотирьох дисциплін: Фінансовий облік 1, Управлінський облік 1, Податки і Право, який підтвердив своє вміння працювати на комп'ютері, та має, як мінімум, один рік досвіду роботи та бездоганну репутацію члена професійної організації. CAP здатний вести систему бухгалтерського обліку на підприємстві та складати всі основні звіти, включаючи податкові декларації.

Сертифікат «Сертифікований міжнародний професійний бухгалтер» (CIPA) вручається кандидатові, який успішно здав екзамени з п'яти дисциплін: Фінансовий облік 2, Управлінський облік 2, Аудит, Фінансовий менеджмент, Управлінські інформаційні системи, який володіє сертифікатом першого рівня CAP, та має вищу освіту, як мінімум три роки досвіду роботи та бездоганну репутацію члена професійної організації. CIPA здатний застосовувати професійне судження до питань фінансового керування та брати участь у прийнятті управлінських рішень.

Перспективи подальших досліджень. Однією із найважливіших умов забезпечення стійкого зростання підприємства та формування позитивних результатів його фінансово-господарської діяльності є існування ефективної системи управління фінансовою безпекою, яка забезпечить захист підприємства від загроз. На даний час господарюючі суб'єкти економіки, незалежно від форми власності, характеризуються наявністю постійного ризику та загроз, які пов'язані з динамікою зовнішнього та внутрішнього середовища їх функціонування. Підвищення рівня ризиків підприємницької діяльності потребує від суб'єктів господарювання формування середовища фінансової безпеки, визначення основних факторів, що впливають на неї. Це вказує на необхідність розроблення відповідного механізму управління загрозами фінансовій безпеці підприємства, що є предметом подальшого дослідження автора цієї роботи.

Література

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України дослідило практику застосування МСФЗ в Україні // Режим доступу: [http://www.smida.gov.ua/news/allnews/nba_ta_arifru_predstavlyayut_rezultati_doslidzhennya_praktiki_zastosuvannya_msfz_v_ukrayini].
2. Екзаменаційна програма CAP/CIPA // Режим доступу: http://capcipa.ua/ru/start.

3. Євразійська Рада Сертифікованих Бухгалтерів і Аудиторів» (ЄРСБА) // Режим доступу: <http://www.eccaa.org/rus/>.
4. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 / Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
5. Закутня А.О. Роль фінансової звітності як основного джерела інформаційного забезпечення в управлінні підприємством / А.О. Закутня // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 477-486.
6. Івахів Ю. Сутність і роль фінансової звітності у системі інформаційного забезпечення суб'єктів ринку / Ю Івахів // Економічний аналіз. – 2010. – Випуск 5. – С. 264-267.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) № 929_063 від 01.01.2013 // Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_063.
8. Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності: Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 № 929_013 від 01.01.2012 // Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
10. Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів // Режим доступу: <http://www.uacaa.org/ukr/>;
11. Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів агропромислового комплексу України / Режим доступу: <http://www.faa.org.ua/>.
12. Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України // Режим доступу: <http://www.ufpaa.org/>.

Стаття надійшла до редакції 18.04.2013

References

1. Ahenstvo z rozvytku infrastruktury fondovoho rynku Ukrainy doslidylo praktyku zastosuvannya MSFZ v Ukraini. Retrieved from http://www.smida.gov.ua/news/allnews/rnba_ta_arifru_predstavlyayut_rezultati_doslidzhennya_praktiki_zastosuvannya_msfz_v_ukrayini.
2. Ekzamenatsiyna prohrama CAP/CIPA. Retrieved from <http://capcipa.ua/ru/start>.
3. Yevraziyska Rada Sertyfikovanykh Bukhhalteriv i Audytoriv» (YeRSBA) zastosuvannya MSFZ v Ukraini. Retrieved from <http://www.eccaa.org/rus/>.
4. Zahalni vymohy do finansovoyi zvitnosti: Natsionalne polozhennya (standart) bukhhalterskoho obliku 1. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 № 73. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Zakutnyaya A. O. (2013). Rol finansovoyi zvitnosti yak osnovnoho dzherela informatsiynoho zabezpechennya v upravlinni pidpryyemstvom. Molodizhnyi naykovyi visnyk UABS NBU. Seriya: Ekonomichni nauky. 4, 477-486.
6. Ivakhiv Yu. (2010). Sutnist i rol finansovoi zvitnosti u systemi informatsiynoho zabezpechennya subyektiv rynku. Ekonomichniyi analiz, 5, 264-267.
7. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti dlya malykh ta serednikh pidpryyemstv (MSFZ dlya MSP) № 929_063 vid 01.01.2013. Retrieved from http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_063.
8. Pershe zastosuvannya Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti: Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 1 № 929_013 vid 01.01.2012. Retrieved from http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
9. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy № 996-XIV vid 16.07.1999. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
10. Ukrainska asotsiatsia sertyfikovanykh bukhhalteriv i audytoriv. Retrieved from <http://www.uacaa.org/ukr/>.
11. Federatsiya audytoriv, bukhhalteriv i finansystiv ahropromysloвого kompleksu Ukrainy. Retrieved from <http://www.faa.org.ua/>.
12. Federatsiya profesiynykh bukhhalteriv ta audytoriv Ukrainy. Retrieved from <http://www.ufpaa.org>.

Received 18.04.2013